

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Кафедра теорії і практики початкової освіти

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

19–20 травня 2021 року

Слов'янськ – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»,
Кафедра теорії і практики початкової освіти
м. Слов'янськ (Україна)

«ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
19–20 травня 2021 року

Слов'янськ – 2021

УДК 37 (06)

П27

***Рекомендовано до друку вченою радою
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 8 від 27.05.2021 р.)***

Рецензенти:

І. А. Хижняк – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової, технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Л. О. Кухар – кандидат педагогічних наук, провідний спеціаліст Відділу банка тестових завдань та психометричного аналізу Українського центру оцінювання якості освіти.

Перспективні напрями сучасної науки та освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Слов'янськ, 19–20 травня 2021 року / відп. ред. О. Хващевська. Слов'янськ : Видавництво «Папірус», 2021. 233 с.

Збірник містить тези наукових доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективні напрями сучасної науки та освіти», яка відбулася 19–20 травня 2021 року в Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ). Матеріали конференції розкривають широке коло питань сучасної освіти: неформальна та позашкільна освіта в Новій українській школі, інноватизація освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, професійна освіта в контексті її реформування, актуальні проблеми фахової підготовки майбутніх учителів, реформа мистецької освіти тощо.

Матеріали розраховані на здобувачів магістерського та освітньо-наукового рівнів вищої освіти, науковців, представників усіх ланок і галузей освіти.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їхні автори.

© Кафедра теорії і практики початкової освіти, 2021
© ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021

ЗМІСТ

Бакаляр Я. О. МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ З МЕДІАГРАМОТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЧИТАННЯ.....	6
Балабко В. В. ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ.....	9
Безсонова О. К., Алексюк С. О. НОВІ ВЕКТОРИ ОСВІТЬОГО НАПРЯМУ «ГРА ДИТИНИ».....	12
Божикова С. О. ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ ЕЙДЕТИКИ У РОБОТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	16
Бондаренко С. В. ІННОВАЦІЇ В МЕТОДИЦІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	20
Борисенко М. В. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	21
Вечоркіна К. А. ЗАСТОСУВАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ СИНДРОМОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ З ГІПЕРАКТИВНІСТЮ (СДУГ).....	28
Вікторенко І. Л., Махно А. В. ТЕХНОЛОГІЯ ЕКОЛОГІЧНИХ КОМІКСІВ У ФОРМУВАННІ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОЇ УСТАНОВКИ ШКОЛЯРІВ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ В ОСВІТЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	32
Вініченко Я. А. ІННОВАТИЗАЦІЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	37
Власенко Є. В. РЕФОРМА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ: ТРУДНОЩІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	41
Гаркава Н. А. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ – ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ КРЕСЛЕННЯ У КОЛЕДЖАХ.....	43
Гарна С. Ю., Щербатюк В. С. ДЕЯКІ ІНСТРУМЕНТИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ.....	52
Голуб Т. Ю. СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	55
Гончаренко О. С., Астапова А. Г. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ В РУХЛИВИХ ІГРАХ.....	58
Гордєєва І. В. ІСО-МЕРЕЖА У СУЧАСНОМУ СПІЛКУВАННІ МОЛОДІ.....	62
Гриценко А. П. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	64
Гриценко Т. А. ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИХОВАННЯ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....	68
Гуменюк І.-В. В. РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧЕНИЦІ В ПРОЦЕСІ РОБОТИ НАД ТВОРАМИ.....	71
Дунай М. В. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА: ПЕРЕВАГИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	75
Єщенко К. Л., Сиротенко В. П. ГОТУЄМОСЯ ЗАХИЩАТИ БАТЬКІВЩИНУ. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ «ДЕНЬ ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ» З УЧНЯМИ 1-ГО КЛАСУ.....	77
Залян О. В. КОМУНІКАЦІЯ І СЬОГОДЕННЯ.....	81
Іваннікова Ю. О. ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	85
Ішутіна О. Є. ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	88
Іщук А. А. РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ МАТЕМАТИЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПЗ MATHCAD.....	91
Казарцева Т. С. СТВОРЕННЯ КРЕАТИВНОГО ПОЛЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ПІАНІСТІВ У МЕТОДИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ...	94

Кільчинська О. Г., Хвещевська О. О. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	98
Клочкова О. О. ВАЖЛИВІСТЬ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «РЕЛЕЙНИЙ ЗАХИСТ ЕЛЕКТРИЧНИХ СИСТЕМ».....	102
Коркішко А. В., Моторіна Д. А. МІФОЛОГІЗАЦІЯ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ІМІДЖЕЛОГІЇ.....	104
Кузенкова В. П. РОЛЬ АНАЛІТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ВИКОНАВСЬКІЙ ТА ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ СТУДЕНТА.....	107
Леонтьєва І. Є. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	110
Ліпатова А. В. ЛЕПБУК ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	114
Лобачова І. М. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ.....	118
Луцьов І. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСОБІВ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА БАЗІ УТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ.....	121
Ляшова Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ STORYTELLING У ПОЧАТКОВОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ.....	125
Макаренко Л. О. ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДІАТЕКСТУ В СИСТЕМІ ІНТЕРАКТИВНИХ ПРИЙОМІВ НАВЧАННЯ.....	128
Макогон А. П. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ РОБОЧИХ АРКУШІВ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	130
Максимюк А. В. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ХОРЕОГРАФІВ В УКРАЇНІ.....	134
Мардашова Ю. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	137
Маяцька Д. О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	139
Мехтієва З. В. МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З МАТЕМАТИКИ.....	144
Мінакова І. В. СУТНІСТЬ ПОЗАУРОЧНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	147
Образцова К. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	149
Пашко Л. В., Рябініна І. М., Пальчун К. С. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСУ THINGLINK НА ЗАНЯТТЯХ З СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	152
Перепелиця Н. Ю. ЗАНЯТТЯ – ВІРТУАЛЬНА ЕКСКУРСІЯ – ЗАСІБ І МЕТОД ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	157
Пешкова Л. А. ПЕРЕДУМОВИ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	161
Помірча С. В., Пристинська В. В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	163
Рисюкова А. К. МЕДІАТЕКСТ ЯК СИСТЕМОУТВОРЮВАЛЬНА ОДИНИЦЯ МЕДІАЛІНГВІСТИКИ.....	167
Синельник О. О. ГРУПОВА ФОРМА РОБОТИ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	170
Сипченко О. М. ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ AltspaceVR В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО.....	173
Сипчук Є. Ю. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ЗАСОБАМИ РЕАЛЬНОГО ФІЗИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ.....	176

Сиротенко В. П. ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ «ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА», «ТЕАТРАЛІЗУЄМО».....	181
Сиротенко В. П., Рисукова А. К. СВОЄРІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ НА МАТЕРІАЛАХ ЛІТЕРАТУРИ РІДНОГО КРАЮ.....	185
Тихоненко А. В. РОЗВИТОК ОСОБИСТІСНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	187
Ткачов О. Л. ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ.....	191
Удовенко І. І. АКсіОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ В НУШ.....	193
Федь І. Є., Орлова Н. М. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	194
Харченко В. Ю. ОВОЛОДІННЯ ПЕРВИННИМИ НАВИЧКАМИ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ЗБІРКИ «СУЧАСНІ ОБРОБКИ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ В. ХАРЧЕНКО».....	198
Хвацевська О. О. ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	201
Чередниченко Г. О. ВПЛИВ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗВО.....	205
Черепня Т. В. МИСЛИТЬ ТОЙ, КОМУ СТАВЛЯТЬ РОЗУМНІ ЗАПИТАННЯ.....	208
Черненко В. А. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У СТУДІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО НАПРЯМКУ В СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	211
Чорноус О. В. ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ НАВЧАННЯ – ОДНА З ФОРМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА.....	214
Чугай С. М. ОРГАНІЗАЦІЯ МУЗИЧНОГО ДОЗВІЛЛЯ СТУДЕНТІВ.....	217
Шевельов В. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	220
Шингоф І. Л. КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЙОГО ЦІЛІСНОГО СВІТОГЛЯДУ.....	222
Ябуров М. В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	226
Ябурова О. В. ALTERNATIVE WAYS OF ASSESSING ENGLISH LANGUAGE COMPETENCE IN READING OF SENIOR PUPILS IN UKRAINIAN SCHOOLS.....	230

4. Лийметис Х. Й. Групповая работа на уроке. Москва : Знание, 1975. 62 с.

5. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів : теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 193 с.

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ AltspaceVR В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Сипченко О. М.

*ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
м. Слов'янськ, Донецька область, Україна*

Інформаційна доба відкриває перед сучасною вищою освітою низку нових перспективних можливостей, ефективне використання яких сприятиме модернізації освітніх систем, створенню конкурентного освітнього середовища для навчання і підготовки нової генерації фахівців, спроможних конкурувати на сучасному ринку праці. Цифрова трансформація та нові соціокультурні реалії розвитку суспільства стали передумовою виникнення та поширення віртуальної, або альтернативної, реальності (virtual reality, VR). Про це наголошено на Дигітальному конгресі «Наука й навчання в епоху цифрових технологій», який організовано Німецьким культурним центром Goethe-Institut в Україні разом із Посольством Німеччини в Україні й Міністерством освіти та науки України [6]. Експерти обговорювали питання щодо глобальних тенденцій в освіті, використання цифрових технологій у процесі навчання в школі та закладах вищої освіти (далі – ЗВО), індивідуалізації навчального процесу, а також акцентували увагу на ролі гейміфікації та технологіях віртуальної реальності в навчанні.

Зазначимо, що поняття «віртуальність» розглядається з різних точок зору, однак домінуючими є уявлення про віртуальність як про штучний феномен, створений людською діяльністю. На думку В. Волинець, віртуальна реальність – нова технологія безконтактної інформаційної взаємодії, що реалізує за допомогою комплексних мультимедіа-операційних середовищ ілюзію безпосереднього входження і присутності в реальному часі в стереоскопічно представленому «екранному світі» [2]. Суголосною є думка М. Кузнецової, яка вважає, що віртуальна реальність – продукт комп'ютерної технології й інтерактивне аудіовізуальне середовище, що характеризується високим рівнем психологічної достовірності та є новим середовищем комунікацій і формування культурних практик [4].

Нам імпонує точка зору М. Климнюка, який у своєму дослідженні [3] «віртуальну реальність» визначив як високорозвинену форму комп'ютерного моделювання, що дозволяє користувачеві зануритися у штучний світ і безпосередньо діяти в ньому за допомогою спеціальних сенсорних пристроїв, які зв'язують його з аудіовізуальними ефектами. При цьому зорові, слухові, моторні відчуття користувача замінюються їх імітацією, яка генерується комп'ютером.

У ході дослідження встановлено, що системами віртуальної реальності називають пристрої, які більш повно, у порівнянні зі звичайними комп'ютерними системами, імітують взаємодію з віртуальним середовищем шляхом впливу на п'ять органів чуття людини. Так, віртуальна реальність має бути:

- правдоподібною – підтримувала у користувача відчуття реальності того, що відбувається;
- інтерактивною – забезпечувала взаємодію з середовищем;
- доступною для вивчення – надавала можливість досліджувати великий, деталізований світ, що створює ефект присутності – залучала у процес як мозок, так і тіло користувача, впливаючи на максимально можливе число органів чуття [1].

Аналіз наукових джерел показав, що технології віртуальної реальності активно використовують у спорті, медицині, інженерії, дизайні, телекомунікаціях, військовій сфері, бізнесі, однак одним з найпоширеніших трендів розвитку VR є освіта.

Нині використання віртуальної реальності відкриває багато можливостей у навчанні та освіті. Сучасні дослідниця Ю. Трач довела, що заняття з використанням сучасних технологій VR викликають підвищений інтерес, сприяють формуванню навчальної мотивації та активності здобувачів. Учена виокремила п'ять основних переваг застосування VR-технологій в освіті:

- наочність (використання 3D-графіки дозволяє деталізовано показати хімічні процеси до атомного рівня. Тобто VR здатна не тільки надати відомості про саме явище, а й продемонструвати його з будь-якою мірою деталізації);
- безпека (дозволяє занурити глядача в будь-яку ситуацію (операція на серці, управління надшвидкісним поїздом, космічним шатлом, техніка безпеки під час пожежі) без найменших загроз для життя);
- залучення (віртуальна реальність дає змогу змінювати сценарії, впливати на хід експерименту або вирішувати завдання в ігровій і доступній для розуміння формі. Під час віртуального

заняття можна побачити світ минулого очима історичного персонажу, відправитися в подорож місцями людського організму тощо);

– фокусування (віртуальний світ, який оточить глядача з усіх боків на всі 360 градусів, дасть змогу цілком зосередитися на матеріалі і невідволікатися на зовнішні подразники);

– віртуальне заняття (вигляд від першої особи і відчуття своєї присутності в намальованому світі – одна з головних особливостей VR. Це дає змогу проводити заняття цілком у віртуальній реальності) [5].

Вищезазначене дозволяє констатувати, що для VR технологій характерним є вільне включення в реальність, вільність суб'єкту від різних соціальних ролей, а також важливість того, що віртуалізатор не відповідає життям за діяльність у віртуальній реальності, не порушується тілесність тощо.

Важливим для нашого дослідження є те, що сьогодні мобільні додатки, онлайн-заняття та віртуальна реальність стали частиною повсякденного життя та докорінно змінили процес навчання. Так, в Україні командою проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств США та Великої Британії, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси ініційовано пілотну менторську програму для викладачів ЗВО: «Новий інструмент – нові можливості: знайомимося з AltspaceVR» (<http://project3819619.tilda.ws/>).

Результатом проходження менторської програми є підвищення рівня цифрової компетентності викладачів шляхом опанування технології створення альтернативного віртуального простору для проведення занять, урізноманітнення освітнього процесу та використання нових інструментів для зацікавлення здобувачів, організація власної активності, долучення до безкоштовних міжнародних подій у AltspaceVR та ін.

Доречно вказати, що AltspaceVR є однією з перших соціальних VR-платформ сучасної епохи віртуальної реальності. AltspaceVR – безкоштовна платформа віртуальної реальності, яку можна застосовувати в режимі 2D (без окулярів) з комп'ютера або ноутбука. Для роботи в AltspaceVR комп'ютер має відповідати наступним характеристикам: 64-розрядна версія Windows 10, версія 1809 або новіша, Intel i5 4 ГБ оперативної пам'яті, виділений графічний процесор, сумісний з DX9, 1 Гб відеопам'яті, 500 Мб вільного місця тощо. За даними представників Microsoft AltspaceVR об'єднує соціальні мережі з проектами в режимі

реального часу і використовує ефект занурення, щоб обмінюватися не просто повідомленнями, а цілими ситуаціями.

Опанування соціальної платформи віртуальної реальності AltspaceVR дозволило учасникам проводити не тільки зібрання, а й групові демонстрації і покази. Викладачі активно використовують усі доступні інтерактивні, інформаційно-комунікаційні технології у процесі створення та розробки власного заходу. Здобувачі охоче беруть участь у тестових заходах, із задоволенням вивчають інструменти AltspaceVR. Наразі триває підготовка до проведення учасницями менторської програми фінального заходу – власної сесії для студентської аудиторії. Перспективи подальших розвідок убачаємо в дослідженні проблеми формування цифрової компетентності засобами AltspaceVR.

Література

1. Віртуальна реальність (VR). URL: <https://www.it.ua/knowledge-base/technology-innovation/virtualnaja-realnost-vr> (дата звернення: 15.05.2021).
2. Волинець В. О. Віртуальна реальність : поняття та сутність. *Питання культурології*. 2014. Вип. 30. С. 35–41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pkl_2014_30_6 (дата звернення: 15.05.2021).
3. Климиук В. Є. Віртуальна реальність в освітньому процесі. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2018. № 2(56). С. 207–212. DOI: 10.30748/zhups.2018.56.28.
4. Кузнецова М. О. Віртуальна реальність як універсальна платформа аранжування вторинного мультимодального дискурсу сучасної англomовної маскультури. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2017. Vol. 40. Issue. 144. P. 36–39.
5. Трач Ю. VR-технології як метод і засіб навчання. *Освітологічний дискурс*. 2017. № 3–4(18–19). С. 309–322.
6. Цифровий конгрес для освітан. URL: <https://youtu.be/gvtCoKu6B7Q> (дата звернення: 15.05.2021).

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ЗАСОБАМИ РЕАЛЬНОГО ФІЗИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

Сипчук Є. Ю.

*Билбасівський опорний ЗЗСО І–ІІІ ступенів
м. Слов'янськ, Донецька область, Україна*

Невід'ємною складовою частиною процесу вивчення фізики є реальний фізичний експеримент, який виступає відображенням наукового методу дослідження. Виконання учнями у навчальному процесі експериментальних досліджень та використання отриманих результатів під час вивчення природних явищ та закономірностей має сприяти становленню теоретичних знань і, відповідно, повинно стати важливим чинником розвитку мислення дітей [1]. Головною метою навчання фізики в закладах загальної